

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

02954981

**ATTESTATION BY THE PRESIDING OFFICER PURSUANT TO RULE
92 BIS(B)**

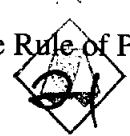
I, CHUQING CHEN, Presiding Officer appointed by the Registrar of the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia on 12.06.03 pursuant to Rule 92 bis of the Rules of Procedure and Evidence, with the assistance of a certified interpreter, certify;

that on 17.06.03 in Osijek Police Station, Croatia

the following person appeared:

Witness's First and Last name(s): ZELJKO ŠANDOR
Date and Place of Birth: 19.03.1966 UKOVAR
Identity-, or Passport No.: [REDACTED]
Habitual Residence: _____

- that in the attached statement dated 12.06.2003 ^{17.06.2003} and certified by the undersigned on 17.06.2003 the said, ZELJKO ŠANDOR is identified as his (her) author;
- that the above-mentioned witness was provided with a version of the said statement in a language that he (she) understands;
- that the above-mentioned witness was informed, in a language that he (she) understands, by the Presiding Officer that if the contents of the written statement are not true to the best of his (her) knowledge and belief then he or she may be subject to proceedings for giving false testimony;
- that the above-mentioned witness was provided with a text of Rule 91 of the Rule of Procedure and Evidence, in a language he (she) understands;

 Rule 92bis

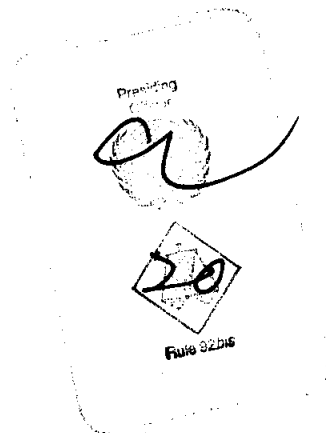
- that above-mentioned witness declared that the content of his (her) written statement are true and correct to the best of his (her) knowledge and belief;
- that no pressure was brought to bear on the witness and that he (she) voluntarily signed the attached declaration dated 17.06.2003;
- that the following persons were present during the said declaration:

Barbara MATIJEVIĆ, interpreter of ICTY
Zagreb field office

Maarten Kramer, photographer from Team
Productions APS

Additional remarks:

1. The Registrar granted Mr. Kramer permission to follow and film the current proceedings.
2. The witness was made aware of the presence of film crew and fully agreed to proceed with 92 bis certification in the presence of the film crew.
3. No words were exchanged between the witness & the film crew.

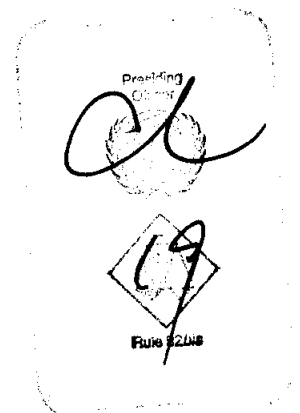

02954983

Done this 5:20 pm 17.06.2003
At Osijek Police Station

Signature of the Presiding Officer

[Handwritten Signature]

**MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJU BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.**

Dodatak izjavi svjedoka Željko Šandor, rođen 19.03.1966.

02954984

Želim da se u moju izjavu unesu sljedeće izmjene:

U paragrafu 14, pripadnici TO-a su nosili plavo-crveno-bijele vrpce (isto kao srpska zastava), a ne samo crvene. Bijeli orlovi su nosili bijele. Svi su bili pod zapovjedništvom majora JNA čije ime ja ne znam. Tog sam majora vidio dva puta. Jednom prilikom je zaustavio jednog četnika koji me je pokušao ugurati pod tenk prilikom događaja kod fotografske radnje Lukomski iz paragrafa 34.

U paragrafu 27, znam da su ljudi koji su nas postrojili pred zgradom Komerca bili Arkanovci po tome što su nam oni to sami rekli.

U paragrafu 34, nisam siguran da li je Draganovo prezime bilo LAPAC ili LAPČEVIĆ. LAPAC je mogao biti i nadimak. Također, Lapac nije bio taj koji je odvodio grupe od 2-7 ljudi prema željezničkoj stanici, to su radili neki drugi četnici. Kad kazem četnik, ja govorim o srpskim vojnicima sa bradama, oznakama i kokardama. Oni nisu bili pripadnici redovnih snaga JNA. Također, ime fotografske radnje nije Lukovski nego Lukomski.

U paragrafu 47, na kraju paragrafa bi trebalo biti "Nije bilo žena ili djece među mrtvima."

U paragrafu 78, osoba koja je pratila doktora nije imala nadimak "Terapeut," nego smo ga mi zvali "Terapija". Mi smo mu dali takav nadimak jer je on koristio tuču umjesto medicine.

U paragrafu 97, nije stariji vodnik, nego zastavnik koji me je ispitivao.

U paragrafu 101, osoba koja me je ispitivala nije poručnik, nego kapetan KOS-a.

U paragrafu 103, druga osoba koja je ispitivala mene i još desetak drugih osoba nije bio poručnik nego kapetan KOS-a.

U paragrafu 110, izjava je bila diktirana od zastavnika, ali ne i od starijeg vodnika. Sudac je bio ili pukovnik ili potpukovnik. Nije bio brigadir.

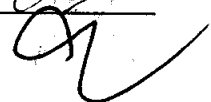
U paragrafu 138, prepoznao sam Zorana Simića, koji je nosio uniformu milicije SAO Krajine.

_____
(Potpis)

_____
(Svjedoci)

_____
(Svjedoci)

17. 06. 2003
_____
(Datum)

18
FILE

02954985

Prijevod 03022266
SRB

Original: engleski

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
POČINJENA NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime: Šandor

Ime: Željko

Nadimak/pseudonim:

Ime oca: Josip

Adresa: /redigirano/

Telefon: /redigirano/ Datum rođenja: 19. ožujka 1966. Spol: muški

Etničko porijeklo: Hrvat

Vjeroispovijest: katolik

Trenutno zanimanje: nezaposlen

Prethodno: autolakirer

Jezik koji govori: hrvatski

Jezik koji piše:

Datum(i) razgovora: utorak 6., srijeda 7. i ponedjeljak 12. lipnja 2000.

Razgovor vodio: Gerard Sexton

Prevodilac: Sanja Novak

Jezik (jezici) korišten (i) u razgovoru: hrvatski i engleski

Imena svih drugih osoba prisutnih tokom razgovora: Nil

Potpis: /potpisano/

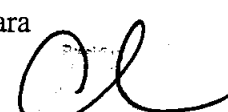
Posvjedočili: /parafirano/

Prisustvo

Ruk: 02/06

02954986

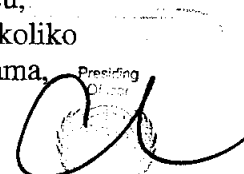
IZJAVA SVJEDOKA

1. Zovem se Šandor Željko, 34 su mi godine, rođen sam 19. ožujka 1966., u Vukovaru, u Hrvatskoj. Živio sam u Staroj Banijskoj ulici, u Borovom Naselju, u predgrađu Vukovara, s majkom, sestrom i njezino petero djece, sve dok se u travnju 1991 nije počela osjećati napetost u tom kraju.
U ovoj su ulici živjeli uglavnom Srbi.
Radio sam u jednoj automehaničarskoj radionici, gdje sam bojavao automobile.
2. Vojni rok sam odslužio u Logističkom bataljunu, od veljače 1985. do ožujka 1986., u Bihaću i u Zagrebu.

Nikada nisam bio ni u jednoj političkoj stranci.
3. Sjećam se da su početkom svibnja, kratko vrijeme prije nego što su policajci ubijeni u Borovom Selu, malom selu udaljenom nekoliko kilometara od mjesta gdje sam ja živio u Vukovaru, po mene u moju kuću došli neki naoružani muškarci. Bili su odjeveni u civilnu odjeću. Ne znam tko su bili. Nisu objasnili zašto me trebaju, međutim, znalo se da sam ja dobar prijatelj Zadro Blage, koji je bio jedan od glavnih vođa i organizatora hrvatske obrane.
4. Moja sestra nazvala me je na posao i upozorila me da me traže nekakvi ljudi, te me je savjetovala da ne dolazim kući. Isto tako mi je jedan prijatelj, Srbin, rekao da će me Srbi tražiti.
5. U to su vrijeme moji susjedi, Srbi, bili mobilizirani u vojsku. Nitko od Hrvata nije bio mobiliziran. U početku, među hrvatskim civilima nije bilo organizirane obrane.
6. Policija se raspadala, a srpski policajci odbijali su raditi pod hrvatskom zastavom, a onda su hrvatski dobrovoljci počeli osnivati MUP /Ministarstvo unutrašnjih poslova/, koristeći policijsku stanicu u Vukovaru.
7. Nakon što me je sestra upozorila, ostao sam u kući svoga ujaka/strica u Novoj Banijskoj ulici. U toj su ulici uglavnom živjeli hrvati.
8. Nakon napada na policiju u Borovom Selu, 2. svibnja 1991., udružio sam se s grupom mladića koji su htjeli braniti naš kraj. Uskoro smo potpali pod kontrolu ZNG-a, /Zbor narodne garde/, snaga hrvatskih dobrovoljaca.
9. Tijekom svibnja i sve do 4. lipnja, pripadnici srpskih paravojskih snaga čistili su mala sela oko Vukovara od svih Hrvata.
10. Jedini sigurni koridor koji je ostavljen za hrvatske civile kako bi pobjegli iz Vukovara prema istoku, prema hrvatskoj, bio je put prema Bogdanovcima.
11. JNA nije sudjelovala u etničkom čišćenju ovih okolnih sela u to vrijeme, međutim, zauzimali su strategijske pozicije u Vukovaru i okolici.
Vidio sam te pripadnike paravojskih snaga kako patroliraju. O njima je JNA govorila kao o teritorijalnoj obrani. Sami su sebe zvali "četnici". Nisu imali prave uniforme i imali su "špagini" puške i drugo teže naoružanje koje je uzeto iz skladišta Teritorijalne obrane, odmah pored Vukovara.
- 12.

16

13. JNA je bila stacionirana između Borovog Sela i Borovog Naselja. Mogli su nadgledati srpske civile koji su odlazili iz tog kraja, kao i pripadnike paravojsnih snaga koji su ulazili na to područje.
14. U to je vrijeme službena Teritorijalna obrana nosila maslinasto-zelene uniforme s crvenom vrpcom zavezanom na ramenu, dok su ostali pripadnici paravojsnih snaga nosili vrpce drugačijih boja. Te vrpce su označavale pripadnost raznim jedinicama ili podređenost različitim komandantima. Glavna razlika između službene vojske JNA i drugih jedinica, kao što su Teritorijalna obrana i pripadnici paravojsnih snaga, bila je u tome što su vojnici JNA na svojim kapama imali petokrake. Ta je razlika bila bitna, jer čim bismo vidjeli one kokarde koje su vojnici drugih skupina stavljali, premrli bismo od straha.
15. Događaje oko opsade Vukovara u 1991., mogu detaljnije opisati drugom prilikom.
16. Tijekom opsade, bio sam naoružan i sudjelovao sam u obrani grada, kao pripadnik ZNG-a. Premda nisam imao nikakav viši čin, bio sam zadužen za mjesto koje smo branili. Nosio sam zelenu maskirnu uniformu kakvu danas nosi Hrvatska vojska. Zadužio sam pušku i uniformu u Kriznom štabu.
17. Na kraju opsade, dana 15. studenog 1991., napustili smo naše pozicije u Borovom Naselju zato što smo bili potpuno opkoljeni. Otišli smo u predio oko tvornice cipela "Borovo". Došlo je do pregovora oko evakuacije civila i ranjenika iz kraja.
18. Surovo su pretukle naše, hrvatske pregovarače. to su bili Ivica Banušić, sada oficir u Puli, Marko Filković, sada oficir u Senju, i jedan čovjek iz Zagreba kojeg su zvali Dugi. Pregovori nisu uspjeli kao je planirano.
19. Unatoč pregovorima i prisustvu Crvenog križa, granatiranje se nastavilo. Ranjen sam 18. studenog 1991. Šrapnelom sam ranjen u glavu i desno rame. Onesvijestio sam se, te su me odveli kod liječnika u tvornicu. Bio sam s Ivicom Lojdlom, koji je također bio ranjen. Bilo je to 18. studenog, oko 15:00 sati. Odveli su nas u poljsku bolnicu u "Komerču", bilo je to još jedno skladište tvornice "Borovo". Tamo je bilo oko tri stotine ranjenika.
20. Pod tvornicom je bilo atomsko sklonište, gdje se sklonilo nekih 1.000 civila. Posvuda su se vijorile bijele zastave u znak predaje, kao i zastava Crvenog križa. Na kraju je izbio požar u zgradi "Komerca", te se zgrada počela urušavati. Srbi su počeli ubacivati suzavac u ventilaciju zgrade. Unatoč toga, bili smo previše uplašeni da bismo napustili zgradu. Kasnije, tijekom poslijepodneva, postignut je dogovor, te je ranjenicima i civilima dozvoljeno da odu. Mi vojnici, pronašli smo civilnu odjeću, odjenuli je i također napustili zgradu. Odlazili smo u grupama, no ne mogu reći koliko nas je bilo u svakoj grupi. Vladao je potpuni kaos, sa svim tim ranjenicima, ženama, djecom i požarom.
22. Ja sam bio među ranjenicima koji su mogli hodati, i mi smo posljednji izašli.

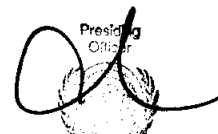

15

Fino SBB

23. Naše oružje smo ostavili u zgradi. Izašli smo vani slobodno. Posvuda su bili rezervisti, na sebi su imali maslinasto zelene uniforme JNA, a na kapama i kacigama nosili su petokrake.
24. Kada smo izašli, grupe koje su izašle prije nas su otišle, i nisam znao što se s njima dogodilo. Stavili su nas u kolonu ranjenih muškaraca, nešto žena i djece. Neki srpski vojnici slavili su svoju pobjedu, pijući šampanjac i mašući prema televizijskim kamerama. Neki od njih su našoj djeci dali hranu.
25. Nakon toga su odvojili žene, djecu i starije muškarce, koji nisu bili vojno sposobni, od nas ostalih.
26. Sve se ovo događalo u kasno poslijepodne, ili u predvečerje 19. studenog 1991.
27. Dok smo bili poredani pred zgradom "Komerc", koja je dio kompleksa tvornice "Borovo", stigli su neki arkanovci. Kažem da su to bili arkanovci zato što su nosili maskirne uniforme i kokarde, sa simbolom lubanje i ukrštenih kostiju. Postoje različite vrste kokardi, ovisno o jedinicama. To su bedževi. Ovi su vojnici bili grubi i nasilni. Prijetili su nam dugim noževima i na druge načine, međutim, tada nas nisu tukli. Među tim vojnicima bio je jedan major JNA u uniformi. Kao što sam već rekao, bio sam u vojsci i poznao sam vojne činove. Imao je između 50 i 60 godina, bio je visok i nabijen. Imao je kratku, sijedu kosu. Izgledao je kao pravi uredan oficir. S njim je bio Milan Gojković, zvani "Švabo". Bio je civil do početka rata, međutim sada je nosio uniformu JNA. Na lijevom je ramenu imao zavezanu crvenu vrpcu, no ne sjećam se nikakvih činova. On je bio potpredsjednik SDS-a i bliski suradnik Dragiše Čančarevića, predsjednika SDS-a i jednog od glavnih organizatora srpske mobilizacije. Ovaj drugi je trenutno u pritvoru u Osijeku.
28. Svi su ovi muškarci bili zajedno. Milan Gojković izabrao je nekoliko muškaraca i predao ih pripadnicima paravojskih jedinica. Izabrao je politički aktivne Hrvate i druge koje je poznao. Izabrane muškarce odveli su pripadnici paravojskih jedinica, u zgradu zvanu "Nova remenjara", preko puta nas. Nakon toga su zatvorili vrata. Nakon toga sam čuo strašne krikove ljudi koje su unutra tukli. Nisam mogao vidjeti što su im radili. Među njima je bio Miško Horvat i njegov sin, Željko. Obojica sada žive u Vinkovcima. Taj incident također je preživio Tihomir Koledić, rođen 1963., koji živi u Ivankovu, u Vinogradskoj ulici. Jedan od četnika tamo bio je netko iz obitelji Balaban, iz Borovog Naselja.
29. Tek smo kasnije saznali da su neke od izabranih osoba preživjele i da su poslone u logore u Begejcima i Stajičevu, oba se nalaze u Srbiji. Nisam upoznao ni jednog od njih.
30. Major JNA bio je prisutan u trenutku kada su odveli ove ljude. Čuo sam ga kako govori Milanu Gojkoviću da nastavi sa svojim poslom.
31. Nakon toga mojoj je koloni naredeno da hoda u pravcu borovske i trpanjske ceste. Ne znam koliko nas je bilo tamo, no bilo nas je između 150 i 200 muškaraca. Vidio sam

Presiding
Officer

14

Page 32/38

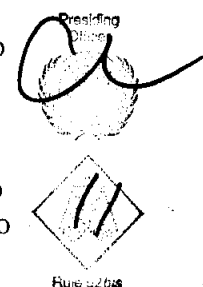
neka mrtva tijela na zemlji u parkiću izvan kruga tvornice. Ne mogu reći koliko ih je bilo.

34. Hodajući glavnom cestom koja prolazi kroz željezničku stanicu u Borovom Naselju, pored foto radnje "Lukovski", bile su okupljene grupe četnika. Zaustavili su nas i jedan od Srba, znam sam da se zove Dragan Lapac, iz svake je kolone izdvojio grupe od dvoje do sedmero ljudi. Odveo ih je niz puteljak koji vodi prema željezničkoj stanici, te su se izgubili iz vida. Nakon toga sam čuo rafale iz automatskog oružja, ali ne znam da li su pucali u te ljude. Nakon toga stigla su tri autobusa, a pratio ih je tenk JNA. Mislim da je to bio tenk M84. Natjerali su me da, zajedno s nekim drugim muškarcima, legnem na puteljak, licem okrenutim prema zemlji.
35. Smračivalo se i Dragan Lapac se imao baterijsku lampu. Ovaj je čovjek prije dvije godine bio zatvoru u Osijeku, osumnjičen da je počinio ratne zločine, međutim, oslobođen je zbog nedostatka dokaza.
36. Ja i ostali muškarci, koji smo ležali na zemlji ukrcani smo u tri putnička autobusa koja su stigla. Nakrcali su nas unutra. Autobusi su bili plave boje. Vozili su ih naoružani muškarci u uniformama, rezervisti. Nakon toga autobusi su nas odvezli prema Trpinjskoj, a predvodio ih je oklopni transporter. Bilo je previše mračno da bih vidio boju vozila. Ne znam tko je bio u oklopnom transporteru. U svakom autobusu bila su dva naoružana rezervista i vozač.
37. Kada smo stigli do gostionice, koja je pripadala obitelji Šendula, a udaljena je samo 1.500 metara od vukovarske željezničke stanice, autobuse je zaustavio jedan čovjek iz Borovog Naselja s nadimkom "Bećar". Bio je u grupi s drugim četnicima. Kada koristim izraz "četnik", govorim o ljudima koji su karakteristični po svojim bradama i odjeći ili šubari koja se zove "šajkača" ili po "kokardama". Razlikovali su se u odnosu na rezerviste i vojnike JNA, na primjer.
38. Bećar je nosio pletenu kapu sa nekom vrstom kokarde, ne mogu je opisati. Tada je imao između 27 i 28 godina. U školu je išao dvije generacije ispred mene. Iz autobusa su izabrali šest ili sedam muškaraca. Ne znam zašto je izabrao baš te ljude. Jednostavno je ugrabio jednog čovjeka iz prednjeg dijela mog autobusa i izvukao ga vani.
39. Vojnici, rezervisti, nisu ništa uradili da ga u tome spriječe. Znalo se da je agresivan i još je prije rata imao problema s policijom.
40. Među onima koje su ovog puta izveli iz autobusa bio je Tomislav Černok, koga sam poznavao. Ove su ljude izveli, a autobusi su nastavili prema Trpinji. Kasnije su tijela ovih muškaraca egzhumirana i identificirana, pronađena su u dvorištu gostionice koju sam spomenuo.
41. U Trpinji su ponovo zaustavili autobuse, kapetan JNA u rezervi, Dragan Joka, ušao je u autobus. Predavao mi je u školi. Prošao je kroz autobus, pogledao zatvorenike, međutim, koliko ja znam, nije nikoga izveo. Nosio je uniformu JNA, a s njim je bio njegov sin, Dražen, također u uniformi.
42. Nakon toga smo nastavili kroz Veru, prema Aljmašu i Erdutu. Ovog puta nas nisu zlostavljali.

Presiding
Officer
13
RUB 0205

43. Konvoj je zaustavljen na stočnoj farmi u jednom od ova dva mjesta, ne sjećam se u kojem.
44. Izvukli su nas iz autobusa i teško premlatili svim vrstama oružja. To je uradila grupa muškaraca u uniformama JNA, bez ikakvih oznaka. Smatram da to nisu bila djeca, a zbog njihovih godina rekao bih da nisu bili iz JNA, no nisam u to siguran.
45. Rekli su vozaču autobusa da odveze autobus niz puteljak do gospodarskog objekta, no on je odbio. Čuo sam ga kako govori: "Pustite me na miru, znam da ne mogu tamo autobusom".
46. Tukli su nas, a nakon toga su nam žicom i konopcem, svezali ruke iza leđa. Nakon toga su nas otkotrljali niz brdo do gospodarskog objekta i poredali nas uz zid.
47. Tada sam u jednom ograđenom toru vidio najmanje pet leševa. Tijela su bila odjevena u civilnu odjeću. Izgledalo je kao da su ih upravo bacili tamo. Ne sjećam se da sam među leševima vidio žene ili djecu.
48. Tada je došla druga grupa naoružanih muškaraca u uniformama. Rekao bih da su bili isti kao i ljudi iz prethodne grupe. Iz onoga što sam mogao čuti od njihovog razgovora, druga grupa je govorila nešto kao : "Ovo su naši, vodimo ih u Gornje Bare".
49. Za to je vrijeme tuda prošao konvoj s autobusima u kojima su bile žene i djeca, a pratili su ih oklopni transporteri JNA. Ti oklopni transporteri mogu prevesti od 15 do 20 ljudi, i zovu se BVP. Jedno od vojnih vozila zaustavilo se i iz njega su izašla dva vojna policajca i jedan oficir JNA. Došli su do nas i pitali što se događa. Ljudi koji su nas držali u zatočeništvu rekli su da smo mi njihovi, a oficir im je rekao da nas vratite u autobuse. Rekao je da je on odgovoran za nas.
50. Vratili smo se u autobuse i odvezli su nas dalje. Ovog puta su vojnici zapisali imena svih nas dok smo se penjali u autobuse. Bila je to noć s 19. na 20. studenog 1991. Natjerali su nas da pjevamo četničke pjesme i čitavo su nam vrijeme prijetili. Tijekom puta ovaj put zlostavljala nas je vojna policija JNA.
51. Nakon to smo napustili Dalj i Erdut, bio sam izgubljen. Nisam znao gdje smo.
52. Rano ujutro 20. studenog 1991., stigli smo u kazneno-popravni centar za civile u Sremskoj Mirovici, u Srbiji. Ne poznajem ovaj kraj, tako da ne mogu opisati put. U ono vrijeme nisam čak ni znao ime mjesta gdje sam bio. Rekli su mi ga kasnije.
53. Zatvor je bio zamak izgrađen u doba Turaka. Bio je kao Alkatraz. Posvuda su bila mitraljeska gnijezda. Bile su debele željezne rešetke i teška vrata. Na zidovima je bila bodljikava žica. Sve je bilo osvijetljeno reflektorima. Čuvali su ga obični policajci u starim plavim milicijskim uniformama. Njihova je uniforma bila možda za nijansu tamnija od one koju su nosili policajci na ulici. Premda, ne mogu reći da li su to bili policajci ili ne, znam da je SUP bio nadležan za čuvanje zatvorenika u to vrijeme. To kažem zato što ne znam ni za jednu drugu organizaciju nadležnu za zatvore.

54. Kad smo došli u krug zatvora, naređeno nam je da izađemo iz autobusa. Morali smo protrčati kroz špalir zatvorskih stražara i vojnih policajaca, koji su nas tukli dok smo utrčavali u sportsku dvoranu. Nakon toga smo se poredali uz zid i odvezali su nam ruke. Nakon toga su nam naredili da se svučemo.
55. Tada su nam dali velike, žute kovertе i rekli da unutra stavimo naše dragocijenosti. Morali smo hodati, jedan po jedan, do dna dvorane, tamo gdje je bio koš za košarku. Tamo je bio stražar, koji je na kovertе napisao naša imena.
56. Isto tako je zapisao naša imena u veliki registar.
57. U kovertu sam stavio sat i zlatni lančić s križem, a kada sam pušten, vratili su mi sat, koji su razbili, ali nedostajao je lančić s križem.
58. Tada nisam sa sobom imao svoje osobne dokumente, budući da sam ih ostavio u uniformi kada sam se presvukao u Borovu.
59. Naredili su nam da se ponovo obučemo, ali bez opasača i vezica.
60. Nikada nas nisu pitali gdje su nam osobne karte.
61. Tada nisam dobio nikakav dokument, niti papir na kojemu bi pisalo na osnovu kojih optužbi sam zatočen.
62. Kada sam stigao tamo, nisu me fotografirali, niti su mi uzeli otiske prstiju. To su uradili oko pet mjeseci kasnije, u ožujku 1992.
63. Odveli su nas u grupama od dvadesetak muškaraca. Moju su grupu odveli u jednu ćeliju, površine, rekao bih, od nekih 60 m². Bilo je tijesno. Nismo imali krevete, pa smo spavali na podu. Bili smo tako nakrcani, da se nismo mogli ni okrenuti. U takvim smo uvjetima ostali oko mjesec dana. Kada smo došli u ćeliju, tamo su već bila četvorica muškarca.
64. Ja sam bio u paviljonu broj 3, na prvom katu, u ćeliji broj 8. Zgrada je imala podrum, prizemlje i još tri kata. Bilo je drugih zgrada sličnih ovoj. Bio je to zapravo ogroman kompleks, s radionicama, sportskom dvoranom i tako dalje.
65. Kada smo tek ušli u ćeliju, tamo smo našli sportske torbe "Borovo" sa ženskom i dječjom odjećom. Bilo je očigledno da su tamo, prije nas, bile zatočene žene i djeca. Kasnije su došli stražari i odnijeli te stvari.
66. Iako smo bili gadno prebijeni, četiri muškarca koja smo našli u ćeliji po dolasku, bili su u daleko gorem stanju. Ova su četiri čovjeka preživjela zasjedu, kada je velika grupa pokušala pobjeći iz Vukovara. Zvali su se: 1. Miroslav Skokić, rođen 1955/56., 2. Karlo Jadanić, rođen 1965/66., 3. Pavao Solaković, rođen 1965/66. i 4. Damir Kiralj. Ovaj posljednji imao je više teških povreda od šrapnela. Imao je veliku ranu na leđima koja je trunula od gangrene i koja je zaudarala. Imao je preko dvadeset godina. Nisam vidio da su mu stražari pružili ikakvu medicinsku pomoć. Mislim da broj 1 živi u Istri ili u okolini Istre. Broj 2 je bio u Hrvatskoj vojsci, služio je negdje u okolici Varaždina, a broj 3 je živio u studentskom domu u Zagrebu sve do 1999. To su najnoviji podaci koje posjedujem.

67. U noći sa 20. na 21. studenog, umro je čovjek koga sam opisao pod brojem 4, Damir Kiralj. Tijekom našeg prvog dana preklinjali smo stražare da dovedu doktora za Damira. Rekli su da bi mu nas 120 trebalo bolje pomoći od jednog doktora.
68. Damir je ostao pri svijesti do posljednjih nekoliko sati, nakon čega je buncao u polu svjesnom stanju.
69. Ujutro 21. studenog, vidjeli smo Damira, ispruženog na podu, očigledno mrtvog. Tijelo mu je bilo hladno. Pozvali smo stražare koji su ga pogledali, a zatim doveli doktora. Doktor je stigao oko 90 minuta kasnije. Rekli su da je to doktor, nisam siguran u to. Nosio je bijeli mantil, ali ne znam kakvu je odjeću imao ispod njega.
70. Pogledao je tijelo, nije ga pregledao, samo je rekao: "Mrtav je. Stavite ga u kovčeg". Bili su donijeli kovčeg sa sobom. Iako smo im mogli reći kako se zove, na kovčegu je pisalo "NN", što znači ime nepoznato. To je bilo na kovčegu prije nego što su došli.
71. Bili su to oni stražari u milicijskim uniformama. Nije došla nikakva službena osoba da ispita Damirovu smrt. Stražari je nikada nisu spominjali. U to vrijeme nisu mnogo kontaktirali s nama. Oni su bili odgovorni za prvih 15 do 20 dana mog zatočeništva tamo. Ponekad bi otvorili vrata i suosjećali s nama, no isto tako su nam rekli da imamo sreće jer da su u drugim logorima uvjeti mnogo gori.
72. Ponekad, nakon tri ili četiri mjeseca, dozvoljavali bi nam da izađemo i da obavljamo neke manje poslove, na primjer, da čupamo travu koja je izrasla između opeka na dvorištu. Sve do tada su nas držali unutra. U tim smo prilikama pokušavali razgovarati s drugim zatvorenicima, da bismo dobili vijesti izvana.
73. Iako smo imali vodu za piće, nismo se mogli prati. Nisu nam davali ni ručnike ni sapun i nismo mogli koristiti vodu za piće. Dozvolili su nam da se tuširamo nakon više od tri mjeseca.
74. Nikada nam nisu rekli ni što se događa niti koliko dugo ćemo biti zatvoreni. Tijekom prvih 15 do 20 dana, nisam vidio da su zatvor obilazili ikakvi viši oficiri ili političari. Za to nas vrijeme nisu tukli.
75. Mislim da su na višim katovima bili zatvoreni srpski kriminalci. Oni su nam donosili hranu, ostavljali su je ispred vrata. Vrijeđali su nas ali nisu nas imali pravo tući.
76. Prije nego što smo došli u Mitrovicu, čuo sam da su svi srpski zatvorenici mogli pristupiti paravojnim snagama, i kojem slučaju su bili oslobođeni. Većina je izabrala ovu mogućnost, ostalo ih je vrlo malo, na višim katovima. Nemam dokaza za ovo.
77. Tijekom prvih 15 do 20 dana, dok su nas čuvali ljudi u plavim uniformama, nisu nas ispitivali niti tukli. Premda smo tražili liječničku pomoć za ranjenike, nismo je dobili.
78. Jednog jutra, sredinom prosinca 1991., vidjeli smo da su otišli stražari u plavim uniformama i da su ih zamijenili stražari u maslinasto-zelenim uniformama JNA. Kad sam bio u vojsci, nosio sam istu uniformu.

Presiding
Officer

FILE 92BIS

Dva ili tri dana kasnije, novi vojnici su odvojili ranjenike i smjestili ih u posebnu ćeliju. Budući da nisam prijavio svoje povrede, ostavili su me s glavnom grupom. Uvjeti ranjenika nisu se poboljšali. Ako su htjeli kod doktora, morali su satima čekati, a dok su čekali, vojnici su ih tukli. Čuo sam da je i doktor povremeno tukao zatvorenike, uključujući i doktoricu. Nisam to sam vidio.

Kada je doktor dolazio u moju ćeliju, uvijek je bio u žurbi i morali smo trčati do njega spuštenih glava, ispružene ruke, da bismo dobili analgetik. Obično bi ga pratio vojnik, zvali smo ga "Terapeut". Ponekad bi nas ovaj "Terapeut" udario ili šutnuo dok bismo primali pilule. Doktor, ukoliko je on to zaista bio, je bio mlađi oficir, ispod bijelog mantila nosio je vojnu uniformu.

79. Vojnici su nas tjerali da radimo, da čistimo stepenice golim rukama, bez četki i to i po deset sati za redom. Nije to bio rad, bilo je to mučenje. Nakon toga ruke su nam bile oderane.

80. Ubrzo nakon dolaska vojnika, morali smo skinuti našu civilnu odjeću i obući maslinasto-zelene uniforme koje su nam dali. Ne znam zašto. Zadržali smo našu civilnu odjeću.

81. Prvih dana vojne kontrole, sve su vojnike odveli, jednog po jednog, u ured upravnika zatvora. Mislim da je to bio upravnik. U vojsci je imao čin majora, bilo mu je pedesetak godina. Lijepo je izgledao, imao je crnu kosu, tamnu put, bio je visok, jake građe i nosio je naočale. Pitao me je omojim ličnim podacima, kako se zovem, kad sam rođen i tako dalje. Nije spominjao rat niti razlog mog zatočenja. Nije me pitao da li se želim na nešto požaliti, niti sam se ja na išta žalio.

82. Nekoliko tjedana kasnije, ponovo su me odveli k njemu, ovog puta nije bio tako pristojan. Rekao mi je da mi je obitelj poklana i slične provokacije. Tokom tog drugog razgovora, u jednom je trenutku major počeo dozivati stražare da hitno uđu, jer je rekao da sam ga napao. Nisam mu se ni približio. Stražari su dojurili i premlatili me. Nakon nekog vremena, major im je rekao da prestanu jer da će me u protivnom ubiti.

83. Bilo je očito da su tukli sve zatvorenike. Upravnik je morao znati za to jer smo svi bili krvavi i kosa nam je bila slijepljena od krvi.

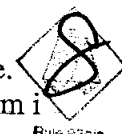
84. Krajem 1991., dozvolili su Crvenom križu da nas posjeti. Prije nego što su došli, vojnici su nas upozorili da im se ne smijemo ni na što požaliti. Jednom je jedan zatvorenik, Ivica Šmit, zvani "Brile", rođen 1961/62., iz Mitnice, Crvenom križu pokazao modrice od batina koje je imao na leđima. Vidio sam ga kako to radi. Zbog toga što je uradio, izveli su ga iz ćelije i tukli ga sljedećih četrnaest dana.

85. Ovog su čovjeka vojnici zamjenili s jednim drugim čovjekom, istog imena, iz Borovog Naselja. Zbog toga su ga tako jako izmlatili prvi put, a on je vjerojatno mislio da mu Crveni križ može pomoći.

86. Nakon posjete Crvenog križa, početkom siječnja 1992., oslobođeno je 5 ili 7 teško bolesnih muškaraca.

87. U ćeliju je došao jedan poručnik JNA, zajedno s Crvenim križem, i prozvao nekoliko imena. Prozvao je Zadru, ime nepoznato, iz Borovog Naselja, oca Blage, i Dalibora, prezime nepoznato, koji je tada imao petnaestak godina. Rečeno im je da idu kući. Dalibora su pitali, dok je prolazio kroz vrata, da li ima oružje, a on je, onako smušen, odgovorio da ima. Kada je stražar to čuo, vratio ga je natrag u ćeliju.
88. Negdje početkom 1992., svi smo morali izaći pred TV kameru i pročitati jedan unaprijed pripremljen tekst. Morali smo isto tako reći naša imena i dati druge lične podatke, uključujući eventualnu pripadnost političkim strankama ili organizacijama.
89. Snimanje je nadgledao jedan oficir Riječne mornarice. Nosio je kremkastu uniformu. S njim su bili drugi oficiri u plavim uniformama mornarice. Postupak je objasnio taj čovjek u kremkastoj uniformi. Rekao je da to rade kako bi dokazali Hrvatskoj da smo živi. Nisam vjerovao da će snimku poslati u Hrvatsku, zato što smo bili tako jako pretučeni i puni modrica;
90. Nakon mog drugog razgovora s majorom, činilo se da je stekao utisak da sam ja odigrao važnu ulogu u ratu u Vukovaru, tako da su razgovori postali češći i manje ugladeni. Nekoliko puta me je ošamario i ništa više. Nikada nije od mene uzeo pismenu izjavu. Nisam priznao majoru da sam počinio ratne zločine.
91. Sjećam se 27. ožujka 1992., zato što je tada došlo do velike razmjene zatvorenika, oko 600 ljudi. Toga sam dana dobio dokument na kojem je pisalo da sam zatočen zbog sudjelovanja u oružanom ustanku protiv države Jugoslavije. Nije to bila optužnica. Na dokumentu je bio službeni pečat vlade, no ne sjećam se tko ga je potpisao.
92. Sada smo imali pravo primiti pakete s hranom i novcem. Crveni križ slao je vojno donje rublje, a naše su nam obitelji mogle slati hranu i novac. Noću, kada u blizini nije bilo oficira, dolazili bi stražari i krali nam stvari, te tražili da im platimo da nam ih vrate. Ako ne bismo skupili novac u određenom roku, pretukli bi nas. Jedan vojnik, komandir noćne smjene, bio je naročito okrutan. Kada je on bio na straži, redovno su nas tukli. Nosio je naočale i imao je čin starijeg vodnika
93. Dva ili tri dana nakon što sam dobio dokument u kojem su me obavijestili o optužbi za pobunu, ponovo sam morao otići kod majora. Bio je prisutan još jedan čovjek. Nosio je zelenu maskirnu uniformu sa smeđom beretkom, na kojoj je bila plavo-bijelo-crvena zastava. Major ga je predstavio kao starijeg vodnika I klase.
94. Rekao mi je njegovo ime, no više ga se ne sjećam. Major mi je rekao da sada spadam pod nadležnost starijeg vodnika I klase.
95. Stariji vodnik I klase nije bio jako visok, ali je bio snažne građe. Imao je između 55 i 60 godina. Ne mogu reći kakvim je naglaskom govorio.
96. Tada sam posljednji put vidio majora, sve do moje razmjene, u kolovozu 1992.
97. Stariji vodnik I klase predstavio se kao pripadnik KOS-a, kontraobavještajne službe. Ne sjećam se nikakvih drugih oznaka na uniformi osim čina. Rekao mi je da sjednem i dao mi papira.

Presiding
Officer

Rule 82bis

98. Pitao me je da li sam vješt u karate. Rekao sam da ne. Nakon nekoliko trenutaka tišine, skočio je i rekao nešto kao "Stariji vodnik I klase ne tuče ljude, on im jednim prstom iskopa oba oka, ako se ne budeš dobro ponašao, izvesti ću te pred streljački odred, da te streljaju".

99. Nakon svog tog skakanja, nije me tukao. Ali drugi jesu. Naredio mi je da počnem pisati svoju izjavu, koju mi je diktirao.

100. Strahovao sam za vlastiti život i bio bih u tom trenutku napisao sve što su htjeli. Rekao mi je da napišem svojevrсно priznanje da sam sudjelovao u oružanoj pobuni protiv Socijalističke Republike Jugoslavije. Natjerao me je da priznam da sam pucao na vojnike JNA, da sam uništavao vlasništvo JNA. Napisao sam to. Rekao mi je da će mi biti suđeno zato što sam "ustaša" i objasnio mi sudski postupak. Rekao mi je da će mi sud dodijeliti branioca, pošto si ga sam ne mogu priuštiti. Stekao sam utisak da što smo bili bliže Beogradu, kao što je bio slučaj s ovim starijim vodnikom I klase iz KOS-a, da su bili finiji, više su nalikovali na profesionalce, iako su i jedni i drugi bili podjednako okrutni.

101. Ispitivao me je isto tako i jedan poručnik iz KOS-a. Kada me je stražar izvukao iz ćelije, prošli smo kroz nekoliko vrata i dvorišta, ali još uvijek smo bili u krugu zatvora. Odveli su me u učionicu gdje mi se jedan pristojan čovjek predstavio kao poručnik KOS-a. Imao je crnogorski naglasak. Nosio je istu maskirnu uniformu kao i stariji vodnik I klase. Postavio mi je pitanja o jednom drugom čovjeku, Zlatku Ovčaru, zvanom "Dede", koga sam poznavao. Morao sam napisati sve što znam o njemu. Nije bilo problema s tim, tako da su me kasnije vratili u moju ćeliju. Rane su mi već bile pomalo zacijelile i nisam više izgledao tako loše.

102. Dolazimo do travnja/svibnja 1992.

103. Jedan drugi poručnik ispitivao je nas desetak istovremeno. Nosio je zelenu, maskirnu uniformu i uočljive kaubojske čizme. Zvao se Šalić ili Šarić, ime nepoznato. Imao je oko 40 godina. Bio je izrazito svijetle puti i svijetle kose. Bio je jako grub, agresivan i odvratn. Rekao je: "Ne tiče me jeste li bili zenge, hosovci ili mupovci, za mene ste svi vi ustaše". Govorio je da bi nas svih poubijao ali da mora raditi s nama.

104. Dao nam je prazan list na koji smo trebali napisati da pristajemo da nas brani odvjetnik poslužbenoj dužnosti jer si ne možemo priuštiti vlastitog odvjetnika. Potpisali smo taj dokument i vratili su nas u ćelije.

105. Poznajem neke ljude koje je ovaj oficir mučio. Šalić je premlatio Iliju Ačkara zvanog "Uho". Nakon toga ga je Šarić stavio u samicu. Prema zatvorenicima u samicama gore su se ophodili nego prema ostalima. Samo su oficiri mogli slati zatvorenike u samice.

106. "Uho" živi u Kozari Boku, u Zagrebu. Rođen je 1958/59. Drži kafić "Kremenko".

107. Sjećam se da smo u našoj ćeliji, nakon 20. Svibnja 1992., ovaj dokument imali samo ja i Ante Raspudić, zvani "Repac", iako su na njemu bila druga imena.

02954996

Između 20. svibnja i 1. juna, obojica smo dobili jedan drugi dokument u kojemu je pisalo da je ukinuta naša smrtna presuda. Mi nismo nikada ni znali da nam je izrečena takva presuda.

108. U jednoj kasnijoj posjeti Crvenog križa, pitali smo ih što to znači, a oni su odgovorili da ne znaju. Rekli su da su to već vidjeli i da će to istražiti, no nikada nismo ništa čuli. Koliko ja znam, Ante Raspudić i ja jedini smo u našoj ćeliji išta znali o našem statusu. Ostali su samo čekali.

109. I dalje su s vremena na vrijeme tukli zatvorenike. To se moglo dogoditi u bilo koje doba dana ili noći, a tukli su vojnici.

110. Između 1. lipnja i 1. srpnja, situacija je bila prilično mirna. Ante Raspodića i mene, odveli su jednog po jednog pred istražnog suca, gdje su nam pročitane izjave koje nas je stožerni narednik natjerao da napišemo. Sudac je bio ili pukovnik ili brigadir u vojsci. Na sebi je imao uniformu JNA. Ne sjećam se njegova imena. Ovo se događalo u zatvoru. Postupak je bio dosta miran i mogao sam slobodno govoriti. Pitao me je da li se slažem s izjavom, ja sam odgovorio da se uglavnom slažem, ali da se s nekim stvarima ne slažem. Bila je prisutna jedna daktilografkinja koja je zapisivala ono što smo govorili. Kad se nisam složio sa sucem, on bi pitanja okretao na takav način sve dok ne bih rekao ono što je htio.

111. U sobi je bio prisutan još jedan čovjek. Imao je kaput s podignutim ovratnikom. Bio je maskiran, imao je šiljastu kapu navučenu na lice i lažne brkove. Gestikulirao je prema sucu, na primjer, potvrdno kimao glavom ili nijekao glavom kada su postavljana pitanja. Nije ništa govorio. Isti čovjek dolazio je u ćelije sa stražarima i kimanjem glave pokazivao stražarima na određenog zatvorenika. Nismo znali ni tko je ni što je. Uvijek je bio maskiran. Nisam mogao niti nagađati koliko mu je godina. Sudac je pažljivo pratio njegovu gestikulaciju.

112. Nakon što je pročitao izjavu, sudac ju je stavio pred mene i rekao mi da napišem da sam izjavu dao slobodno i bez prisile. Naravno da nisam mislio da sam u poziciji da prosvjedujem. Osjećao sam se prisiljenim da potpišem ono što su stavili pred mene.

113. Ovo se dogodilo u lipnju 1992.

114. Nakon rasprave, vratili su nas u našu ćeliju, i sve je opet bilo kao po starom.

115. Dana 1. srpnja 1992. , ujutro, meni i Anti Raspodiću rekli su da pokupimo naše stvari i da izađemo iz ćelije.

116. Pokupili smo našu civilnu odjeću u kojoj smo došli i nekoliko dokumenata koje smo imali i otišli u drugu sobu gdje je bio petnaestak muškaraca za koje smo mislili da su bili u sličnoj situaciji.

117. Vani je bio vojni kombi i svih su nas stavili unutra. Ne znam koliko je vozila bilo u konvoju, budući da na kombiju nije bilo prozora. Kada smo se usput zaustavili da odemo na WC, uvijek su bili prisutni vojnici u maslinasto-zelenim uniformama i sa

Presiding Officer
Rue 52 bis

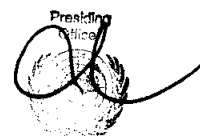
02954997

SRB

bijelim oprtačima;. Nisam znao gdje smo. Ukoliko nismo držali spuštene glave, uvijek bi nas tukli, tako da nisam gledao oko sebe.

118. Kada bismo se zaustavili da obavimo nuždu, vojnici bi nas tukli i govorili: "Zapamtite kako su vas tukli specijalci iz Topčidera". Jedan od njih je rekao: "Sjetite se da vas je tukao Milivoje Sretenović". Nakon toga bismo se vratili u kombi i nastavili dalje. Zatim bi se vratili u kombi i krenuli dalje. To se dogodilo 3-4 puta. Rečeno nam je da nas vode nekud u Beogradu. Poslijepodne smo stigli na jedno mjesto i kad su otvorili vrata kombija našli smo se unutar jednog kompleksa zgrade. Postrojili su nas duž jednog zida. Milivoje Sretenović je još bio tamo, šetao se gore-dolje i tukao nas. Nosio je klasičnu JNA uniformu s bijelim oprtačem. Nisam primijetio njegov čin niti ikakvu oznaku jedinice. Ne sjećam se da je nosio kapu.
119. Čekali smo nekoliko sati u dvorištu, a povremeno bi neki stražari odveli jednog ili dvojicu od nas u zgradu. Izgledalo je da je to soba za stražare, sa stolom i stolicama. Dok sam bio tamo, tukli su me neki stražari, međutim čim bi neko sa činom ušao, batinanje bi prestalo. Bio sam sa Željkom Đukićem, rođenim 1966., danas živi u Borovom Naselju, i Draganom Mikulićem, rođenim oko 1966/67. Nas trojicu su smjestili u jednu ćeliju.
121. Bili smo sami u ćeliji prva 2 ili 3 dana. Nakon toga su doveli još dva muškarca. Bili su to srpski zatvorenici. Jedan je bio bivši Arkanov Tigar, koji nam je rekao da se odbio boriti kada je vidio da pljačkaju i počinjavaju zločine. Zbog toga je uhapšen. U to je vrijeme imao oko 35 godina. Rekao nam je da se zove Slobodan Petrović. U razgovoru nam je rekao da je morao voziti opljačkanu imovinu u kamionu, iz Hrvatske u Srbiju. Robu su dostavljali u magazine po Srbiji.
122. Drugi muškarac bio je jedna mladić koji je pokušao izbjeći mobilizaciji, odmah nakon služenja vojnog roka. Rekao nam je da se zove Slobodan Filipović. Naš odnos je bio prijateljski.
123. U ovom zatvoru vladao je drugačiji sistem od onog u prijašnjem zatvoru. Svaka ćelija imala je dvoja vrata, prva su vrata bila normalna, a druga s rešetkama. Stražari su rijetko kada dolazili iza vrata ili kapije s rešetkama.
124. Svako jutro dežurni oficir i još jedan viši oficir vršili su inspekciju ćelija. Nikada nisam znao njihova imena. Pitali su nas da li imamo pritužbe, no nikada ih nismo imali. Kada bismo tražili cigarete i knjige, dobili bismo ih. Unutar korica knjiga bio je pečat na kojemu je pisalo "Vojna biblioteka Dedinje", te mislim da smo bili tamo. Mislim da su dva viša oficira koji su dolazili u inspekciju imali čin pukovnika. Jedan od njih bio je u avijaciji, nosio je plavu uniformu. Hrana je bila dobra, jeli smo isto što i vojnici, i imali smo užine. Svako poslijepodne odlazili smo u šetnju. Prilično smo se često tuširali.
125. Sa mnom su u zatvoru bili još Danijel Rehak i Ante Damjanović. Obojica su bila iz Vukovara.
126. Jednom sam primio paket voća i cigareta i rukom pisanu poruku na kojoj je pisalo da ga šalje Zvezdana Zubović, hrvatski odvjetnik iz Splita, koju je hrvatska vlada

Presiding
Officer

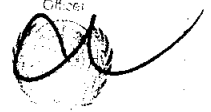

Rule 52bis

02954998

imenovala da me brani. Živjela je u Beogradu. Ne znam gdje je danas. Znam da svi nismo dobili istog odvjetnika.

127. Između 7. i 10. kolovoza 1992., obišla nas je grupa visokih oficira, uključujući i komandanta Niškog korpusa, mislim da je bio general. Pitali su nas da li je sve u redu. Rekli su nas da ćemo uskoro biti razmijenjeni.
128. U zatvoru je bilo mnogo Srba, oficira JNA, optuženih da su napustili svoje položaje u Hrvatskoj i da su predali svoje kasarne.
129. Dan ili dva prije moje razmjene, dobio sam kopiju optužnice ili optužbi protiv mene. U toj se optužnici spominje nas dvadesetak zatvorenika i govori se o oružanoj pobuni. Budući da mi je rečeno da ću biti oslobođen, nisam na to obraćao pažnju.
130. Ta mi je optužnica smetala jer je u njoj bilo mnogo netočnih stvari, koje ja nisam mogao uraditi. O velikom broju optužbi u optužnici, istražni sudac nije ni govorio u toku rasprave.
131. Do razmjene je došlo 14. kolovoza 1992., blizu Nemetina, koji je u ono vrijeme bio pod srpskom kontrolom. Bilo je to blizu prijelaza prema Osijeku. Bili smo zatočeni nekoliko sati u Bijelom Brdu, na putu prema Nemetinu i tada je nekoliko ruskih Unproforaca ušlo u autobus i premlatilo neke zatvorenike. Srkinje su ulazile u autobuse i govorile vojnicima da nas tuku. Ne mislim da je bilo ikakvih drugih predstavnika UN-a.
132. Neki ljudi koji su bili zatočeni sa mnom su među dolje navedenim osobama. Za većinu njih ne znam gdje su danas.
133. U Mitrovici sam bio sa Stjepanom Demetrom, 1950., iz Borovog Naselja; Goranom Kovačevim, 1970., i njegovim ocem, Antom; Željkom Šešetom, 1965.; Ivanom Šmitom, 1960.; Željkom Jukićem, 1970.; Ivicom Pavićom, 1961.; Brankom Čulićom, 1950., danas u Puli; Vinkom Crnjacem, 1950., električarom u Vukovaru; Nikom Djakom, 1960., danas zaposlen na sudu u Vukovaru, Stjepanom Lucićem, 1963.
134. Ova trojica su došla u Mitrovicu iz zatvora u Begejcima: Zoran Šipoš, Nikola Čibarić i Slavko Mađarević.
135. Ovi su ljudi bili sa mnom u zatvoru na Dedinju u Beogradu: Dražen Gažo, 1961., Josip Lulić, 1966., Vlado Lulić, 1968., Musa, ime nepoznato, 1968.
136. Nakon što sam oslobođen, obavio sam liječničke preglede, te sam doznao da mi je, otkako sam zarobljen i zbog batina, slomljen nos, da mi je deformiran čitav grudni koš zbog polomljenih rebara. Pretrpio sam bezbrojne potrese, kao i oštećenje kičme.
137. Kada sam pušten, nisam dobio nikakve dokumente, međutim, kada sam stigao u Zagreb, nekoliko dana kasnije, dobio sam neke dokumente koji potvrđuju moj izbjeglički status.
138. Major iz zatvora u Sremskoj Mitrovici prisustvovao je mom oslobađanju, u blizini Osijeka. Također sam prepoznao Zorana Simića, iz Borovog Naselja, nosio je uniformu Srpske Krajine. Činilo se da ima viši čin.

Presiding Officer

Rule 92bis

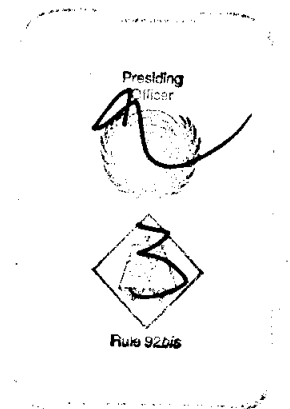
02954999

U vrijeme moje razmjene, vidio sam autobuse kako idu u suprotnom smjeru, prema Srbiji. Prolazeći, vidio sam da su svi putnici vojnici koji su nas pozdravili srpskim pozdravom s uzdignuta tri prsta. Mislim da su bili razmijenjeni.

139

Spreman sam svjedočiti pred Sudom.

Paraf: /parafirano/

02955000

SBB

POTVRDA SVJEDOKA

Ova izjava od 17 stranica, glasno mi je pročitana na hrvatskom jeziku i sadrži sve što sam rekao po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/

Datum: 12. lipnja 2000.

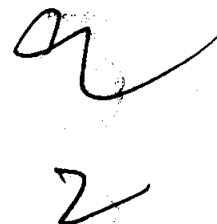
POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Sanja Novak, prevoditelj, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalificirana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa hrvatskog jezika na engleski jezik, kao i s engleskog na hrvatski jezik.
- 2) Željko Šandor mi je dao do znanja da govori i razumije hrvatski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela s engleskog na hrvatski jezik u prisustvu Željka Šandora a koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Željko Šandor je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Potpis: /potpisano/

Datum: 12. lipnja 2000.

United Nations
Nations Unies

International
Criminal Tribunal
for the Former
Yugoslavia

Tribunal Pénal
International pour
l'ex-Yougoslavie

02955001

Prijevod

**DEKLARACIJA OSOBE KOJA JE DALA PISMENU IZJAVU
U SKLADU S PRAVILOM 92 BIS**

Ja,

Prezime, ime:

ZELJKO ŠANDOR

Datum i mjesto rođenja:

19.03.1966 VUKOVAR

Identifikacioni broj ili broj pasoša:

[REDACTED]

ovime potvrđujem, u prisustvu predsjedavajućeg službenika

CHUQING CHEN

da je sadržaj pismene izjave (izjava) koju sam dao (-la) dana

12.06.2002 R 17.06.2003

i koja je priložena ovoj deklaraciji, po mom najboljem znanju i uvjerenju, istinit i tačan.

Uručena mi je i kopija pravila 91 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda na jeziku koji razumijem i znam da protiv mene može biti pokrenut krivični postupak zbog lažne izjave, ukoliko sadržaj moje pismene izjave (pismenih izjava) nije istinit i tačan.

Dana: 17.06.2003

U: MUP OSIJEK, CROATIA

Zeljko Šandor

potpis davaoca deklaracije

Chuqing Chen

potpis predsjedavajućeg službenika

